

MARGARETA NODIGT UIT

HOME VOOR LEERKRACHTEN INLEIDING OPDRACHTEN MODULES SURFHULP

>>>> PALEIS VAN PRINSESJE TOT LANDVOOGDES DE KLEREN MAKEN DE MAN...EN DE VROUW EET- EN DRINGEWOONTEN
KENNISMAKING MET DE NIEUWE WERELD KUNST: MARGARETA EN HAAR SCHILDERIJENCOLLECTIE MUZIEK AAN HET HOF

>>>>>>> OPDRACHT SAMENVATTING TIPS VOOR LEERKRACHTEN

Het onderdeel *Muziek aan het hof* is gebaseerd op het onderzoek van Carla De Brandt en werd voor deze toepassing geredigeerd door Odette Peterink. De uitgebreide les vind je in de rubriek 'Modules'.

OPDRACHTEN >>>> MUZIEK AAN HET HOF >>>> OPDRACHT

Ik hou van muziek. Elke dag laat ik de mis opluisteren met gezang, tijdens het diner wordt er vaak gedanst... Er leven heel wat muzikanten aan mijn hof: koorknappen, zangers, organisten, instrumentalisten,... Allen samen vormen ze de hofkapel of de capella. Zelf zing ik graag en bespeel ik enkele instrumenten. Dat heb ik allemaal aan het Franse hof geleerd. Logisch dat ik de heer Bredemeers de opdracht heb gegeven om mijn neef Karel en mijn nichtje Eleonara muziekles te geven.

Anno 2005 wordt mijn muziek nog altijd uitgevoerd zoals in mijn tijd, door groepen zoals La Morra en de Capilla Flamenca.

La Morra

Capilla Flamenca

Weet jij hoe de instrumenten heten die ze gebruiken?

Hiernaast zie je een afbeelding van een klavichord, een ander instrument uit mijn tijd bezorgen.

Kan je uit de naam en de afbeelding afleiden hoe dit instrument wordt bespeeld?

De muziek die je hoort aan mijn hof is met de hand opgeschreven. Enkele van deze handschriften zijn bewaard gebleven, zoals het koorboek van Mechelen, het chansonnier (liedboek) van mijzelf en mijn eigen album. Je kan hier zien hoe mooi deze boeken versierd zijn.

Mijn hert altijd heeft verlanghen

Pierre de la Rue is mijn lievelingscomponist. Hij verblijft dikwijls hier aan het hof en schrijft dan liederen voor mij. Hij is ondertussen een goede vriend geworden.

Dit lied heeft hij speciaal voor mij geschreven. Het is een droevig lied, maar je weet ook dat mijn leven niet altijd vrolijk is geweest (zie hiervoor Van Prinsesje tot Landvoogdes)

Waarschijnlijk baseerde Pierre zich op een bestaande melodie uit mijn tijd. Het zou deze melodie kunnen zijn.

[Klik hier om de muziek te beluisteren](#)

Klik op de foto om ze te vergroten.

Mijn hert altijd heeft verfanghen
carkus finus

Het is een eenvoudige melodie met een ABA-structuur waarbij elke melodische zin uit drie delen bestaat.

Pierre de la Rue behoudt deze eenvoud. Hij maakt het vierstemmig.

Als je goed luistert, hoor je dat de ene stem de andere nabootst. De hoofdmelodie vliegt als het ware van de ene stem naar de andere. Dat heet polyfonie! Mijn vriend is hier een grootmeester in.

[Klik hier om de muziek te beluisteren](#) (24MB)

Klik op de foto's om ze te vergroten.

In mijn liedboek staan de 4 stemmen op een heel speciale manier genoteerd. [Kijk maar eens!](#)

Je kunt twee versies van dit lied beluisteren: het ene uitgevoerd door [La Morra](#) (24MB), het andere door de [Capilla Flamenca](#) (30MB).

Een heel andere sfeer!
Welke versie verkies je?

Mijn hert altijd heeft verfanghen Pierre de la Rue

U lief-de
 -der lief - st
 oen, U lief-de heeft
 myn, U lief-de heeft mij ont-deg - ghen heeft.

loof mij ver - fin - ghen U ey - ghen
 fin - ghen so
 U ey - ghen yu

mij wil ik mij, Voor al - de
 U ey - ghen o
 U ey - ghen wil ik mij, Voor

Voor al - de veer - dit ge - noe - ce,
 veer - dit ge - noe - ce,
 Voor al - de veer

al - de veer - dit ge - noe - ce, Voor al - de

Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet

Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet

Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet

Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet
 Soe wie dat heert oft niet

Tous les regretz

Ik heb in mijn leven veel verdriet gekend maar gelukkig heeft muziek me vaak kunnen troosten. In mijn handschriften tref je heel wat 'regretz-chansons' aan.

Dit werkje is geschreven door Antoine Brumel. Een eenvoudige tekst met een eenvoudige compositie, geen woord of klank teveel of te weinig.

Zo luidt de tekst in het Frans.

Tous les regretz qu'oncques furent au monde,
 Venez a moy quelque part que je soye,
 Prenez mon cœur en sa douleur profonde
 Et le fendez que ma dame le voye.

Een Franse tekst is voor mij geen probleem want Frans is eigenlijk mijn moedertaal. Probeer je het eens te vertalen?

[Lukt het niet dan vind je hier een vertaling.](#)

[Luister nu eens naar het lied \(30MB\)](#). Eventueel met partituur.

Als ik me heel eenzaam voel, vraag ik dat dit lied door een contratenor gezongen wordt. In deze uitvoering van de Capilla Flamenco is dat het geval. [Klik hier om de muziek te beluisteren \(6MB\)](#)

Begrijp jij waarom ik een contratenor vraag?
 Wat is het verschil met de vorige versie?

Tous les regretz Antoine Brumel

musical score for 'Tous les regretz' by Antoine Brumel. The score is written for a contratenor (cantus) and three parts (partes). The lyrics are in French and include: 'Tous les regretz que j'ay eus', 'quis fu - rent au mon - de', 'Ve - nez a - moy, ve - nez a - moy quel - que part', 'que je soy - e pre - nez mon (coeur) (mon) -', and 'corus - Pe - ni - mon - corus -'. The score is in G major and 4/4 time, with a key signature of one sharp (F#).

Continuation of the musical score for 'Tous les regretz' by Antoine Brumel. The lyrics include: 'na do - lus per - fen - de - ct', 'le fin des', and 'me vo - ye'. The score continues with the same instrumentation and musical style as the previous section.

Plus nulz regretz

Ik help in mijn hoedanigheid van landvoogdes van de Nederlanden mee aan de Vrede van Calais (1507), een vriendschapsverdrag met Engeland.

Mijn hofdichter Jean Lemaire heeft de bedoeling van dit verdrag in het gedicht 'Plus nulz regrets' mooi verwoord. Josquin des Prez, een andere grootmeester van de polyfonie, heeft het gedicht op muziek gezet.

Hij heeft er iets prachtigs van gemaakt! Hij laat de stemmen in elkaar vloeien tot een krachtig geheel. Dit lied brengt mij veel vreugde!

Hiernaast kun je het gedicht lezen. Begrijp je wat er staat?

[Nee? Dan vind je hier in de versie van La Morra de tekst met een vertaling](#)

[Klik hier om de muziek te beluisteren](#) (92MB)

Plus nulz regretz grans, moyens ne me muz,
De joye nudz ne soyent ditz nescriptz.
Ores revient le bon temps Saturnus
Ou peu cognus furent plaintifs cris.

Longtemps nous ont tous malheurs infinis ;
Batuz, pugniz, et fais povres maigretz
Mais maintenant d'espoir sommes garniz
Joinctz et unis n'ayons plus regretz.

Sur nos preaux et jardinetz herbus
Luyra Phebus de ses rais ennobliz ;
Ainsy croistront nos boutoneaux barbus,
Sans nulz abus et dangereux troubliz.

Regretz plus nulz ne nous viennent apres :
Nostre eure est pres, venant des cieulx beniz.
Voisent ailleurs regretz plus durs que gretz,
Fiers et aigretz, et charchent autres nidz !

Se Mars nous tolt la blanche fleur de lis
Sans nulz delicts, sy nous donne Venus
Rose vermeille, amoureuse, de pris,
Dont nos espritz n'auront regretz plus nulz

Roti bouilly ioyeux

Er moet natuurlijk ook gefeest worden aan het hof! Regelmatig nodig ik muzikanten uit en dansen mijn gasten en ik een hele avond op hun muziek.

De musici halen hun melodieën uit een klein boekje. Ze gebruiken één bepaalde melodie als basis en improviseren de andere melodieën op het moment zelf. Elke avond klinkt het wat anders... zoals in een jazzconcert.

Piet Stryckers, een gambaspeler, schreef deze muziek.

Dans je mee? Je merkt misschien dat midden in het stuk het ritme verandert en dat sommige delen herhaald worden. Een eenvoudige truc om de muziek langer te laten duren! Is dat ook een gewoonte in de muziek waarop jij danst?

[Klik hier om de muziek te beluisteren](#) (23 MB)

Vind je dit een leuke dans?

Op de achtergrond zie je een groep muzikanten staan (Het banket van Julius Caesar, Frankrijk ca. 1500, Koninklijke Bibliotheek Den Haag, 76 F 26)